

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิด TQM ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนครศรีธรรมราช

Received: October 10, 2025 ✨ Revised: December 20, 2025 ✨ Accepted: December 22, 2025

ชากีริน สุมาลี¹

มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัชชอลิฮียะ²

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการบริหารตามแนวคิด TQM

วิธีการศึกษา ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครู 232 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพด้วย IOC และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค 0.992 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและดัชนี **PNI modified**

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความต้องการจำเป็น **สูงที่สุด** เนื่องจากสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางขณะที่ความคาดหวังสูงมาก โดยเฉพาะเรื่องการวางแผน พัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมคุณธรรม 2) ด้านการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีความจำเป็นเรื่องการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ และการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาใช้พัฒนาวิชาการ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับ **ลูกค้า** มีความต้องการจำเป็นในระดับปานกลาง เน้นเรื่องระบบบริหารจัดการและการเปิดรับความคิดเห็นจาก ผู้ปกครองและชุมชน

การนำไปใช้ โรงเรียนควรผสมผสานแนวคิด TQM เข้ากับหลักการอิสลาม เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณภาพ โปร่งใส และเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: การบริหารคุณภาพการศึกษา, การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM), โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

¹ นักศึกษาหลักสูตรดุซุญบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 6520430012@email.psu.ac.th

² ค.ต. (พัฒนศึกษา) รองศาสตราจารย์, คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, muhammadafeefce.a@psu.ac.th

Essential Requirements for TQM Implementation in Private Islamic Schools, Nakhon Si Thammarat

Shakirin Sumalee¹

Muhammad Afeefee Assalihee²

Abstract

Objective: This study aimed to assess the current conditions, expectations, and essential needs for management based on Total Quality Management (TQM).

Methodology: Using quantitative research methods. The sample consisted of 232 administrators and teachers selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. Its quality was verified using the Index of Item-Objective Congruence (IOC) and Cronbach's alpha coefficient of 0.992. Data was analyzed using descriptive statistics and the modified Priority Needs Index (PNI modified).

Findings: 1) Stakeholder participation showed the highest level of essential needs because the current condition was at a moderate level while expectations were very high, particularly in planning, curriculum development, and moral and ethical activities. 2) Continuous development and improvement revealed essential needs in implementing quality assurance systems and using learning achievement outcomes to improve academic quality. 3) Customer focus demonstrated a moderate level of essential needs, emphasizing management systems and openness to feedback from parents and the community.

Application: Schools should integrate the TQM approach with Islamic principles to create an organizational culture that emphasizes quality, transparency, and systematic participation, leading to sustainable development.

Keywords: educational quality management, Total Quality Management (TQM), Islamic private schools

¹Ph.D. Candidate, Doctor of Philosophy Program in Islamic and Muslim Studies, Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus, Thailand

² Ph.D. (Development Education), Associate Professor, Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus, Thailand

บทนำ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เผชิญความท้าทายจากความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างสังคมฐานความรู้ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อมาตรฐานคุณภาพการเรียนรู้และความคาดหวังของผู้เรียน ผู้ปกครอง และภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม (Pigozzi, 2009; Sallis, 2014) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชต้องรับมือกับความท้าทายดังกล่าวภายใต้ภารกิจสำคัญในการรักษาอัตลักษณ์ทางศาสนาควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (Porsalae et al., 2019) ส่งผลให้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ กลายเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียนในยุคปัจจุบัน

หนึ่งในแนวคิดการบริหารคุณภาพที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในระบบการศึกษาคือการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (continuous improvement) การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ (total involvement) และการมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (customer focus) (Deming, 2018; Sallis, 2014) แนวคิด TQM สามารถบูรณาการสอดคล้องกับหลักการอิสลามหลายประการ ได้แก่ หลักอิสติกอมะฮ์ (استقامة) ที่เน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักชुरอ (شورى) ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ หลักตะอาวุน (تعاون) ที่เน้นความร่วมมือในองค์กร และหลักอามานะฮ์ (أمانة) ที่เน้นความรับผิดชอบของบุคลากรการศึกษา องค์ประกอบเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของ TQM ที่สามารถสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้อย่างเหมาะสม (Saleh-areh, 2018; Surip, 2019)

อย่างไรก็ตาม แม้ TQM จะได้รับการนำไปประยุกต์ใช้ในหลากหลายบริบทการศึกษา แต่การใช้ TQM ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังขาดฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะการวิเคราะห์ช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ (Needs Gap) ทั้งในด้านกระบวนการบริหารคุณภาพ โครงสร้างองค์กร และความพร้อมของบุคลากร ขณะเดียวกัน บริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชยังมีความซับซ้อนในหลายมิติ ทั้งมาตรฐานที่รัฐกำหนด ความคาดหวังของชุมชน และความต้องการของผู้ปกครองในเรื่องความรู้ศาสนาและทักษะเพื่ออนาคต ส่งผลให้การบริหารคุณภาพมีความท้าทายเพิ่มขึ้นหากขาดข้อมูลเชิงระบบสำหรับการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่เหมาะสม

ดังนั้น การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการระบุช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ (what is) และสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) (Witkin & Altschuld, 1995) เพื่อให้ทราบประเด็นที่โรงเรียนต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน องค์ประกอบที่ควรปรับปรุง การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และแนวทางการบริหารคุณภาพที่สอดคล้องกับทั้งแนวคิด TQM และหลักการอิสลาม ซึ่งมีความจำเป็นต่อการสร้างระบบการพัฒนาโรงเรียนอย่างมีทิศทางและยั่งยืน (Assalihee et al., 2021; Idris et al., 2023)

จากความท้าทายดังกล่าว ทำให้เกิดช่องว่างทางองค์ความรู้ (Research Gap) อย่างชัดเจนว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาความต้องการจำเป็นด้านการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยเครื่องมือเชิงประจักษ์ที่สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังไม่มีงานวิจัยที่เชื่อมโยงการประเมินความต้องการจำเป็นกับหลักการอิสลามเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของโรงเรียน

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ โดยมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นด้านการบริหารคุณภาพตามแนวคิด TQM ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสร้างฐานข้อมูลที่ต้องการ ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารคุณภาพการศึกษา และเป็นแนวทางเชิงนโยบายในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารที่สอดคล้องกับหลักการอิสลามและตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ตลอดจนสามารถขยายผลไปสู่บริบทอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็นของการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราชยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการ เช่น ปัญหาการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชนที่ไม่ครอบคลุม ขาดระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และการขาดวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Assalihee et al., 2021; Porsalae et al., 2019) ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเป้าหมายด้านการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางศาสนาและวิชาสามัญ การวิจัยครั้งนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยกรอบแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรตามแนวคิดอิสลาม (Islamic Total Quality Management: ITQM) ซึ่งเป็นแนวทางที่ผสมผสานหลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (TQM) เข้ากับหลักการทางศาสนาอิสลามเพื่อเป็น ฐานในการกำหนดมิติและขอบเขตของการศึกษาความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายกรอบแนวคิด ITQM เพื่อกำหนดมิติการวิจัย การศึกษาความต้องการจำเป็นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงมุ่งเน้นที่การประเมินช่องว่างของ 3 องค์ประกอบหลัก ของ ITQM ซึ่งจะถูกใช้เป็น มิติหลักในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 สังเคราะห์แนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรตามแนวคิดอิสลาม (Islamic Total Quality Management: ITQM)

มิติหลักของ TQM	การบูรณาการหลักการอิสลาม	ขอบเขตการประเมินในงานวิจัย
1. การมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Customer Focus) เน้นตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้เรียน หรือชุมชน (Deming, 1986; Feigenbaum, 1991; Oakland, 2014; Sallis, 2014)	หลักการความเมตตา (رحمة) และการสร้างประโยชน์ (نافع) (Al-Anbiya 21:107; Muslim: 2699)	ประเมินว่าโรงเรียนมีการบริหารจัดการ และตอบสนองความต้องการด้านศาสนา วิชาการ และสวัสดิการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยยึดหลักความเมตตาและเป็นประโยชน์ต่อสังคม
2. การมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Involvement of People) ทุกคนในองค์กรต้องร่วมรับผิดชอบในการสร้างคุณภาพ (Crosby, 1979; Feigenbaum, 1991; Oakland, 2014; Sallis, 2014)	หลักการความร่วมมือ (تعاون) และการปรึกษาหารือ (شورى) (Al-Maedah 5:12; Saleh-areh, 2018)	ประเมินระดับการมีส่วนร่วมและความผูกพันของครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ในการวางแผน การดำเนินงาน และการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพ การศึกษา
3. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดข้อผิดพลาดและยกระดับมาตรฐาน (Crosby, 1979; Deming, 1986; Oakland, 2014)	หลักการยืนหยัดเพื่อความสม่ำเสมอ (استقامة) (Fussilat 41:30) และหลักการตรวจสอบภายใน (محاسبة) และการตรวจสอบภายนอก (مراقبة) (Saleh-areh, 2018)	ประเมินประสิทธิภาพความยั่งยืนของการพัฒนาหลักสูตร บุคลากร และกระบวนการทำงาน พร้อมตรวจสอบความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในที่เน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

(ที่มา: Sumalee, 2025)

วิธีการศึกษา

รูปแบบการวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้บริหาร (ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ) และครูประจำการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมจำนวน 595 คน (Nakhon Si Thammarat Provincial Education Office, Private Education Promotion Group, 2023)

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 232 คน (แบ่งเป็นผู้บริหาร 21 คน และครู 211 คน) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนและสถานภาพบุคลากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามออนไลน์ มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) สภาพปัจจุบัน 3) สภาพที่พึงประสงค์ และ 4) ข้อเสนอแนะ ด้านคุณภาพเครื่องมือผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (คัดเลือก

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ≥ 0.75) และมีความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 คน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.992

การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยประสานขอความร่วมมือกับสถานศึกษาและส่งแบบสอบถามออนไลน์พร้อมติดตามผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นใช้ดัชนี จากสูตร (เมื่อ I คือสภาพที่พึงประสงค์ และ D คือสภาพปัจจุบัน) เพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องการการพัฒนา

ผลการวิจัย

การศึกษานี้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น 3) การวิเคราะห์รายละเอียดความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน และ 4) การสรุปประเด็นสำคัญ

1) สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยเพศหญิง 155 คน (67%) และเพศชาย 77 คน (33%) ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี จำนวน 69 คน ระดับการศึกษาสูงสุดคือ ปริญญาตรี จำนวน 203 คน (88%) ภาระงานส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 217 คน (94%) ด้านตำแหน่งการบริหาร พบว่าหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุด จำนวน 49 คน (21%) รองลงมาคือหัวหน้างาน จำนวน 47 คน (20%) ประสบการณ์การบริหารส่วนใหญ่ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 101 คน (43%) วิชาที่สอนสูงสุดคือ อิสลามศึกษา 52 คน (22%) และภาษาอังกฤษ 50 คน (22%) โดยประสบการณ์ในการสอนมากที่สุดคือ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 86 คน (37%)

2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น

จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการศึกษา ดังนี้

2.1) ภาพรวมของสภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และค่าความต้องการจำเป็น

ตารางที่ 1 สรุปภาพรวมค่าความต้องการจำเป็นรายด้านเรียงตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็นรายด้าน	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	Mean (SD)	Mean (SD)		
1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน	3.983	4.140	0.040	1
2. การพัฒนา/ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.003	4.158	0.039	2
3. การให้ความสำคัญกับลูกค้า	3.969	4.031	0.016	3

(ที่มา: Sumalee, 2025)

การบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิด TQM พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI = 0.040, สภาพปัจจุบัน = 3.983, ความคาดหวัง = 4.140) รองลงมาคือ การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (PNI = 0.039, สภาพปัจจุบัน = 4.003, ความคาดหวัง = 4.158) และการให้ความสำคัญกับลูกค้า (PNI = 0.016, สภาพปัจจุบัน = 3.969, ความคาดหวัง = 4.031) ผลการวิเคราะห์ชี้ว่าโรงเรียนควรเน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและพัฒนากระบวนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อปิดช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับความคาดหวังที่ยังคงสูง

2.2) ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน

ตารางที่ 2 ค่าความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนเรียงตามลำดับ

ความต้องการจำเป็น	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	Mean (SD)	Mean (SD)		
1. ครู นักเรียน และบุคลากร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.690 (0.708)	3.978 (0.775)	0.078	1
2. ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมมีส่วนร่วม (ตะอาวน) ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม และระดมทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	3.681 (0.791)	3.966 (0.772)	0.077	2
3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครู บุคลากร และนักเรียนได้ทำกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม (อะมัลซอลิฮ์) ในชีวิตประจำวัน	3.978 (0.880)	4.112 (0.803)	0.034	3
4. โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองร่วมกันขอพร (ดูอาอ) เพื่อให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาคูณาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.987 (0.781)	4.155 (0.785)	0.031	4
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความเชื่อมั่นต่ออัลลอฮ์ (ยะกิน) ว่าพระองค์ให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนและโรงเรียนมีคุณภาพ	4.259 (0.752)	4.323 (0.769)	0.015	5
6. ผู้บริหาร ครู และบุคลากร มอบหมาย (ตะวิก กัล) ใน ความช่วยเหลือของอัลลอฮ์ ให้กับนักเรียนและโรงเรียนมีคุณภาพ	4.302 (0.741)	4.306 (0.776)	0.001	6

(ที่มา: Sumalee, 2025)

ผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่ต้องเร่งแก้ไข 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และบุคลากรในการวางแผนพัฒนาคูณาการศึกษา (PNI = 0.078, ปัจจุบัน = 3.690, คาดหวัง = 3.978) 2) การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน (ตะอาวน) ในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน

สิ่งแวดล้อม และการระดมทุน (PNI = 0.077) 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (عمل الصالح) ของครู บุคลากร และนักเรียนในชีวิตประจำวัน (PNI = 0.034) ผลการวิเคราะห์สะท้อนว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังต่ำกว่าความคาดหวัง โดยเฉพาะด้านการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร

3. ด้านการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 3 ค่าความต้องการจำเป็นของการพัฒนา/ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเรียงตามลำดับ

ความต้องการจำเป็น	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	Mean (SD)	Mean (SD)		
1. โรงเรียนมีการดำเนินการตามหลักประกันคุณภาพ (محاسبة)	3.983 (0.756)	4.177 (0.778)	0.049	1
2. โรงเรียนใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา / พัฒนาให้มีคุณภาพทางวิชาการ (اصلاح نفسك) อย่างต่อเนื่อง	3.922 (0.723)	4.112 (0.787)	0.048	2
3. โรงเรียนฯ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (اصلاح نفسك)	3.991 (0.733)	4.159 (0.793)	0.042	3
4. โรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง (اصلاح نفسك)	3.996 (0.712)	4.142 (0.785)	0.037	4
5. โรงเรียนฯ มีการประเมินคุณภาพภายนอก (مراقبة) ตามที่กฎหมายกำหนด	4.043 (0.707)	4.185 (0.787)	0.035	5
6. โรงเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนา คุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง (استقامة)	4.082 (0.713)	4.172 (0.782)	0.022	6

(ที่มา: Sumalee, 2025)

การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องมีประเด็นเร่งด่วน 3 อันดับ ได้แก่ 1) การดำเนินการตามหลักประกันคุณภาพ (محاسبة) (PNI = 0.049, ปัจจุบัน = 3.983, คาดหวัง = 4.177) 2) การใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพวิชาการ (اصلاح نفسك) (PNI = 0.048, ปัจจุบัน = 3.922, คาดหวัง = 4.112) 3) การส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (اصلاح نفسك) (PNI = 0.042, ปัจจุบัน = 3.991, คาดหวัง = 4.159) ผลการวิเคราะห์สะท้อนว่าโรงเรียนต้องเสริมสร้างระบบประกันคุณภาพ และใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการให้ความสำคัญกับลูกค้า

ตารางที่ 4 ค่าความต้องการจำเป็นของการให้ความสำคัญกับลูกค้าเรียงตามลำดับ

ความต้องการจำเป็น	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	Mean (SD)	Mean (SD)		
1. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามและเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกคน	3.767 (0.929)	3.966 (0.906)	0.053	1

ความต้องการจำเป็น	สภาพปัจจุบัน	ความคาดหวัง	PNI	ลำดับ
	Mean (SD)	Mean (SD)		
2. นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมได้รับประโยชน์จากหลักสูตรการเรียนการสอนกิจกรรม	3.931 (0.680)	4.043 (0.852)	0.029	2
3. โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคม แสดงความคิดเห็นในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	3.871 (0.878)	3.948 (0.886)	0.020	3
4. โรงเรียนมีแนวทางการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น เสียง ดังขยะมูลฝอย การจราจร ฯลฯ ที่ส่งผลต่อโรงเรียนและชุมชน	3.888 (0.830)	3.957 (0.929)	0.018	4
5. นักเรียนและผู้ปกครองได้รับการด้วยความเมตตา (محبة) อย่างเสมอภาค	4.125 (0.766)	4.159 (0.809)	0.008	5
6. นักเรียน ผู้ปกครอง และสังคมมีความพึงพอใจในการบริการ (خدمة) ตามหลักการอิสลาม	4.121 (0.780)	4.116 (0.773)	-0.001	6
7. นักเรียนและผู้ปกครองได้รับการบริการจากโรงเรียนอย่างซื่อสัตย์ (صدق) และมีความเป็นธรรม (عدل)	4.082 (0.695)	4.026 (0.842)	-0.014	7

(ที่มา: Sumalee, 2025)

ด้านนี้มีประเด็นสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ (PNI = 0.053, ปัจจุบัน = 3.767, คาดหวัง = 3.966) 2) การได้รับประโยชน์จากหลักสูตรและการเรียนการสอน (PNI = 0.029, ปัจจุบัน = 3.931, คาดหวัง = 4.043) 3) โอกาสแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองและสังคม (PNI = 0.020, ปัจจุบัน = 3.871, คาดหวัง = 3.948) นอกจากนี้ยังพบว่า การบริการด้วยความซื่อสัตย์ (صدق) มีค่า PNI ติดลบ (-0.014) หมายถึงสภาพปัจจุบันสูงกว่าความคาดหวัง แสดงว่าเป็นประเด็นที่ดำเนินการได้ดีแล้ว

จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าโรงเรียนควรมุ่งเน้นการเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาตามหลักประกันคุณภาพ และการปรับปรุงระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดช่องว่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับความคาดหวัง โดยเฉพาะในประเด็นที่มีค่า PNI สูงสุดในแต่ละด้าน

สรุปผลการวิจัย

บทความวิชาการนี้นำเสนอการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิด Total Quality Management (TQM) ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยครอบคลุม 3 มิติหลัก ได้แก่ 1) มิติการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) มิติการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และ 3) มิติการให้ความสำคัญกับลูกค้า ผลวิจัยชี้ว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นปัจจัยหลักที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างระหว่างเป้าหมายและการปฏิบัติจริง นอกจากนี้ ระบบประกันคุณภาพภายใน การใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอน และ

การส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คือกุญแจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน ในส่วนของการให้ความสำคัญกับลูกค้า โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความร่วมมือในชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ งานวิจัยยังพบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยี บรรยากาศในการทำงาน และแรงจูงใจ ที่ส่งผลต่อระดับการปฏิบัติตามแนวคิด TQM ทั้งนี้ ข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการใช้ TQM ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร บุคลากรยังไม่เข้าใจ TQM อย่างลึกซึ้ง อุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารคุณภาพโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า แม้ TQM จะเป็นกรอบแนวคิดที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง แต่การประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาควรพิจารณาปัจจัยบริบทและความท้าทายเฉพาะ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมจริงของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความคาดหวัง และความต้องการจำเป็น (PNI) ในการบริหารคุณภาพการศึกษาตามแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) พบว่า ครอบคลุม 3 ด้านหลัก ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน และบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนครศรีธรรมราช สอดคล้องกับอัลกุรอาน (Al-Maedah 5:2) ซึ่งเน้นให้ผู้ศรัทธาส่งเสริมความร่วมมือในทางที่ถูกต้องและยึดมั่นความยำเกรงต่อพระเจ้า โดยที่ความร่วมมือต้องอยู่บนหลักความดีและไม่ก้าวล่วงขอบเขตที่ศาสนากำหนด การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน (Epstein, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ TQM ที่เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบร่วมกัน (Deming, 1986) ประกอบกับงานวิจัยในบริบทโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามส่วนหนึ่งได้ยืนยันว่าการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่เพียงแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม แต่ยังสะท้อนถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่กว้างขวางระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและศาสนาอย่างยั่งยืน (Penpra, 2020) อย่างไรก็ตาม ช่องว่างระหว่างความคาดหวังและการปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับข้อจำกัดของระบบ TQM ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมตั้งแต่ต้นทาง (Yusuf, 2023)

สรุปได้ว่า การสร้างการมีส่วนร่วมที่แท้จริงและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและยั่งยืนในบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลวิจัยพบว่า การมีระบบประกันคุณภาพภายในได้สะท้อนแนวคิดของการประกันคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เน้นการตรวจสอบและประเมินตนเอง (مراجعة) อย่างต่อเนื่อง เป็นหนทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งหลักการตรวจสอบตนเองมีความสอดคล้องกับอัลกุรอาน จึงเป็นรากฐานที่เข้มแข็งในการสนับสนุนผลเรื่องการประกันคุณภาพภายในและการใช้ข้อมูลในการพัฒนาการศึกษาที่มีความรับผิดชอบ (Al-Hashr 59:18) ในขณะที่ท่านค่อลีฟะฮ์อุมร์ บิน คอฎฎอบ (ร.ฎ.) กล่าวว่า "ท่านทั้งหลายจงสำรวจตัวของพวกท่าน ก่อนที่พวกท่านจะถูกตรวจสอบ" (Ibn Kathir, 1999)

อีกทั้งมีงานวิจัยส่วนหนึ่งที่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ในบริบทโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามว่า กระบวนการการตรวจสอบตนเอง (مراجعة) เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศไทย เพราะระบบการตรวจสอบภายในมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพทั้งทางด้านวินัย ความรับผิดชอบ และการเรียนรู้ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อีกทั้งยังช่วยตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมุสลิมอย่างแท้จริงและยั่งยืน (Assomadee, 2020; Sirinya, 2019) รวมถึงการใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (اصلاح نفسك) เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งเป็นหลักสำคัญตามกรอบทฤษฎี Black & Wiliam (2018) และการส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ Reigeluth & Beatty (2020)

สรุปได้ว่า การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในระบบบริหารคุณภาพการศึกษาต้องเน้นการเสริมสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ในการปรับปรุงการสอน และส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลและทันสมัยอย่างยั่งยืน

3. การให้ความสำคัญกับลูกค้า

การให้ความสำคัญกับลูกค้าในการบริหารการศึกษาหมายถึงการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในศาสนาอิสลามที่เน้นความเมตตาและความเป็นธรรม อัลลอฮ์ทรงตรัสในอัลกุรอานว่า "เรามีได้ส่งเจ้ามาเพื่ออื่นใด นอกจากเพื่อเป็นความเมตตาแก่สากลจักรวาล" (Al-Anbiya 21:107) และท่านศาสดามุหัมมัดฯ ได้เน้นย้ำว่า "ไม่มีผู้ใดในหมู่พวกเจ้าเชื่ออย่างแท้จริง จนกว่าพวกเขาจะรักให้พี่น้องของตนได้รับสิ่งที่ตนรักให้ตัวเอง" (Al-Bukhari: 13) อีกทั้งต้องสร้างประโยชน์ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ ดังที่ท่านศาสดามุหัมมัดฯ ได้กล่าวว่า "คนที่ดีที่สุดย่อมมีประโยชน์ต่อผู้คนมากที่สุด" (Tabarani: 5787) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการให้ความสำคัญกับลูกค้าในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีการบริหารจัดการที่ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังคงอุปสรรคด้านการสื่อสารและการมีส่วนร่วมที่ไม่ทั่วถึง ซึ่งควรเสริมสร้างด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความร่วมมือในระยะยาว (Freeman et al., 2020; Yusuf, 2023; Siva et al., 2016)

สรุปได้ว่าการดำเนินงานเพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาต้องครอบคลุมความเมตตา ความเอื้ออาทร และสร้างประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้

ท่านศาสตราจารย์ช่วยให้ช่วยเหลือและบรรเทาความทุกข์ของผู้อื่น ซึ่งตรงกับแนวคิดการสร้างห่วงโซ่คุณค่าตามแนวคิด TQM

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าแนวคิด Total Quality Management (TQM) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดกรอบเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อนำไปใช้ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ควรพิจารณาปัจจัยบริบทและความท้าทายเฉพาะของแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยใช้แนวคิด I-TQM ประกอบด้วย ดังนี้

1. ควรพัฒนากรอบการประยุกต์ใช้ TQM ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นักวิจัยควรขยายการศึกษาเกี่ยวกับการปรับใช้หลักการ TQM ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของสถานศึกษาอิสลาม เช่น โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร และทรัพยากร เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนมากขึ้น

ควรพิจารณาการใช้กรอบแนวคิด I-TQM เป็นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารคุณภาพการศึกษา ควรศึกษาเชิงลึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักการอิสลาม ได้แก่ ความเสถียรภาพ (استقامة) ความร่วมมือ (تعاون) การปรึกษาหารือ (شورى) ตรวจสอบภายใน (محاسبة) และตรวจสอบภายนอก (مراقبة) กับองค์ประกอบของ TQM เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่มีความเป็นสากลแต่สอดคล้องกับบริบทศาสนาอิสลาม

2. ควรส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในที่ผสมผสานหลัก I-TQM งานวิจัยควรสำรวจแนวทางในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและรองรับการประยุกต์ใช้ TQM ภายใต้หลักการอิสลาม เพื่อให้ได้โมเดลประกันคุณภาพที่มีความเป็นองค์รวมและสามารถใช้งานได้จริงในโรงเรียนอิสลาม

3. ควรพัฒนาแนวคิดเชิงทฤษฎีและโมเดลการบริหารที่ตอบสนองความต้องการจำเพาะของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นักวิชาการควรวิจัยเชิงทฤษฎีเพื่อสร้างโมเดลการบริหารคุณภาพการศึกษาที่ผสมผสานหลัก TQM กับหลักการอิสลาม โดยคำนึงถึงบริบทชุมชน วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

4. ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริบทสถานศึกษาอิสลาม เพื่อพัฒนาความเข้าใจเชิงวิชาการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม นักวิจัยควรสำรวจรูปแบบ บทบาท และอิทธิพลของผู้ปกครอง ชุมชน ครู และผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในมิติที่หลากหลาย

5. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปสู่การวิเคราะห์บริบทโรงเรียนที่ลึกซึ้งและหลากหลายมากขึ้น การศึกษาควรผสมผสานปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม โครงสร้างองค์กร และบริบทพื้นที่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สะท้อนสภาพจริงของโรงเรียนกลุ่มนี้อย่างรอบด้าน

7. ควรพัฒนาโมเดลการบริหารคุณภาพที่ปรับใช้ได้ตามสภาพของแต่ละโรงเรียน งานวิชาการควรเสนอแนวคิดที่ยืดหยุ่นและปรับประยุกต์ได้ เพื่อรองรับความแตกต่างของทรัพยากร ขนาดองค์กร และระดับความพร้อมของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

8. ควรส่งเสริมการใช้วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจะช่วยให้นักวิจัยเข้าใจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนกระบวนการบริหารภายในอย่างเจาะลึก ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากรอบแนวคิดที่มีความน่าเชื่อถือทางวิชาการมากขึ้น

9. ควรส่งเสริมการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนากลยุทธ์บริหารคุณภาพการศึกษาในเชิงหลักฐาน (evidence-based management) นักวิจัยควรเน้นการแปลงผลการวิจัยให้เป็นข้อเสนอเชิงนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

Al-Albānī. (1995). *Silsilat al-Aḥādīth al-Ṣaḥīḥah* [Series of authentic ḥadīth] (Vol. 1, ḥadīth no. 426). Maktabah al-Ma'ārif.

Assalihee, M., Bakoh, N., Boonsuk, Y., & Lamine Sano, I. (2021). *A Comparison of the 21st century Teaching Strategies of private Islamic schools among Malaysia, Indonesia, Singapore, and Thailand*. *Yala Rajabhat University Journal*, 16(2), 231–239.

Assomadee, M. (2020). *Proposed guidelines for developing Assalam network school management based on the concept of good Muslim characteristics* (Unpublished master's thesis). Chulalongkorn University.

<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4404>

Black, P. J., & Wiliam, D. (2018). Classroom assessment and pedagogy. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 25(6), 551-575.

<https://doi.org/10.1080/0969594X.2018.1441807>

AL-Bukhari. (1997). *The translation of the meanings of Sahih Al-Bukhari - Arabic-English* (M. M. Khan, Trans.). Darussalam.

Crosby, P. B. (1979). *Quality is free: The art of making quality certain*. McGraw-Hill.

Deming, W. E. (2018). *Out of the crisis*. The MIT Press.

<https://doi.org/10.7551/mitpress/11457.001.0001>

- Epstein, J. L. (2011). *School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429494673>
- Feigenbaum, A. V. (1991). *Total quality control* (3rd ed.). McGraw-Hill.
- Freeman, R. E., Kujala, J., Sachs, S., & Stutz, C. (2020). A stakeholder theory approach to creating value in higher education institutions. *The Bottom Line*, 33(2), 159–174.
- Ibn Kathir. (1999). *Tafsir al-Qur'an al- 'Azim* (Vol. 8, p. 122, commentary on Surah al-Hashr 59:18). Dar Tayyibah.
- Idris, M. R., Hussin, H., Ghani, S. A., Zain, F. M., & Ishak, H. (2023). Challenges of Islamic education of Pondok Bantan in Nakhon Si Thammarat, Thailand. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 13(10), 2766–2770. <https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v13-i10/15098>
- Khonsue, S., & Koolnaphadol, T. (2021). *A study of education administration of Islamic way in private school simultaneously teaching Islamic and general education in Bangkok: A phenomenological research study*. (Unpublished Master's thesis). Srinakharinwirot University. Retrieved from <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/download/16364/12971>
- Lunenburg, F. C. (2010). Total quality management applied to schools. *Schooling*, 1(1), 1–6. Retrieved from <https://www.nationalforum.com/Electronic%20Journal%20Volumes/Lunenburg%20C%20Fred%20C.%20Total%20Quality%20Management%20Applied%20to%20Schools%20Schooling%20V1%20N1%202010.pdf>
- Al-Muslim. (n.d.). *Sahih Muslim* (A. H. Siddiqui, Trans.; Vol. 1). The Vista.
- Al-Muslim, I. (2009). *Sahih Muslim*. Dar al-Siddiq. Retrieved from https://d1.islamhouse.com/data/en/ih_books/single/en_Sahih_Muslim.pdf
- Nakhon Si Thammarat Provincial Education Office, Private Education Promotion Group. (2023). *Raai-ngaan sa-rup phol kaan-sop O-NET khong nak-rian chan mat-thayom-suk-sa pii thi 6 pii-kaan-suk-sa 2567* [Summary report of the O-NET examination results for Grade 12 students, academic year 2024]. Nakhon Si Thammarat Provincial Education Office.

- Surip, N. A., Abdul Razak, K., & Tamuri, A. H. (2019). Determining content validity of Shura elements instruments among Islamic teachers in primary schools. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 8(4), 848-857.
<https://ijarped.com/index.php/journal/article/view/2500/2476>
- Office of the Education Council. (2022). *Kan phatthana sathan sueksa hai banlu phonlap thi phueng prasong tam matrathan kan sueksa khong sathan sueksa radap kan sueksa khan phuenthan lae achiwasueksa nai Changwat Tak lae Changwat Nakhon Si Thammarat* (The development of educational institutions to achieve the desired outcomes according to the educational standards for basic and vocational education institutions in Tak and Nakhon Si Thammarat provinces). Office of the Education Council.
- Oakland, J. S. (2014). *Total quality management and operational excellence: Text with cases (4th ed.)*. Routledge.
- Penpra, S. (2020). *Stakeholder participation in educational management in educational institutions in Secondary Education Area 22* (Unpublished master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University.
- Pigozzi, M. J. (2009). Quality education: A UNESCO perspective. In *International perspectives on the goals of universal basic and secondary education* (pp. 249–259). Routledge.
- Porsalae, N., Kotcharat, J., Sawadkeo, N., & Laete, Y. (2019). Analysis of dropout risk factors and development of protective model for students Islamic private school in special administration zone in southern border of Songkhla. *Journal of Education, Thaksin University*, 19(2), 90–103.
- Private Education Promotion Group, Office of Nakhon Si Thammarat Provincial Education. (2023). *Information on private schools in the general education system in Nakhon Si Thammarat province for the academic year 2023 (Data as of June 10, 2023)*. Office of Nakhon Si Thammarat Provincial Education.
- Qur'an. (1997). *The Qur'an: English translation of the meaning* (Trans. Saheeh international). Abul-Qasim Publishing.

- Reigeluth, C. M., & Beatty, B. J. (2020). *Instructional design theories and models: The learner-centered paradigm of education* (Vol. IV). Routledge.
- Sallis, E. (2014). *Total quality management in education* (Rev. ed.). Routledge.
- Saleh-areh, M. (2018). *School administration based on good governance in Islam among private Islamic school administrators in Narathiwat province* [Unpublished master's thesis]. Prince of Songkla University.
- Siva, V., Gremyr, I., Bergquist, B., Garvare, R., Zobel, T., & Isaksson, R. (2016). The support of quality management to sustainable development: A literature review. *Journal of Cleaner Production*, 138, 148–157. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.01.020>
- Ṭabarānī (n.d.). *Al-Muʿjam al-Awsaṭ* [The middle dictionary] (*ḥadīth no. 5787*). Dār al-Haramayn.
- Tuhai, A., & Narongraksaket, I. (2022). *Outstanding school management in morality and ethics under the moral School project and Islamic way school: A case study of Ban Bala School, primary educational service area office Yala 2* (Unpublished Master's thesis). Prince of Songkla University, Pattani Campus.
- National Institute of Educational Testing Service (Public Organization). (2025). *Summary report of O-NET test results for grade 12, Academic Year 2024*. <https://www.niets.or.th/th/content/download/26589>
- Witkin, B. R., & Altschuld, J. W. (1995). *Planning and conducting needs assessments: A practical guide*. Sage. <https://eric.ed.gov/?id=ED421507&utm>
- Yusuf, F. A., (2023). Total quality management (TQM) and quality of higher education: Ameta-analysis study. *International Journal of Instruction*, 16(2), 161-178. <https://doi.org/10.29333/iji.2023.16210a>